

Een (on)gepaste vergelijking?

Door Eva Schram

'Gekke Geert, waarom vergelijk je de Koran met Mein Kampf? Ik heb het idee dat jouw partijprogramma er dichterbij in de buurt komt. Want volgens mij probeerde ook Adolf Hitler een bevolkingsgroep op basis van geloofsovertuiging te demoniseren. Of mag ik dat niet zeggen? Mag ik niet mijn mening uiten? Mag jij continu roepen dat moslims achterlijk, zelfs gevaarlijk zijn, maar mag ik niet zeggen dat je te ver gaat, net als die eerder genoemde Duitser te ver ging nog geen 70 jaar geleden?'

Hierboven staat een citaat uit een blog die ik zelf op Nostradamus-achtige wijze geschreven heb, de dag voordat Harry Winter in de *Volkskrant* een advertentie plaatste over de gelijkenissen tussen Wilders en Hitler. Naar aanleiding van deze advertentie ontstond er een discussie over de vraag of deze vergelijking wel of niet gemaakt mocht worden. Ikzelf kreeg ook commentaar op mijn blog, dat het toch wel een erg gedurfde bewering was. Er zijn mensen die een dergelijke vergelijking uit den boze vinden. Ik ben echter van mening dat er wel wat voor te zeggen is.

Maar laat ik beginnen met waarom je Wilders niet kunt vergelijken met Hitler. Natuurlijk staat Wilders niet voor de systematische uitroeiing van een specifieke bevolkingsgroep. Hij is geen dictator en heeft volgens mij die ambitie ook niet. Geert is geen Hitler, maar om te zeggen dat hij in de verste verte niets met hem deelt, is goedpraterij van het extremisme dat Wilders vertoont.

Laten we kijken naar wat de twee wél delen. Beide zijn extremistisch in hun opvattingen. Een specifieke bevolkingsgroep is op basis van hun geloofsovertuiging het slachtoffer van dit extremisme. Voor Hitler waren de Joden de zondebok, voor Wilders zijn dat de moslims.

Aanhangers van de PVV beweren dat Wilders niet met Hitler te vergelijken is. Wat Wilders doet is volgens hen namelijk "het signaleren van een probleem, en dit bespreekbaar maken (op geheel eigen wijze)". Dit argument is pertinente onzin en zeer gemakkelijk te weerleggen. Ten eerste, van be-

spreekbaar maken is geen sprake, als Wilders weigert de discussie aan te gaan. Bespreekbaar maken betekent dat er over gesproken wordt. Dat is nu niet het geval. Wilders roept iets, en is vervolgens niet bereid zijn stellingen te onderbouwen of te verdedigen. Ten tweede, met het probleem waar in dit citaat naar verwezen wordt, wordt waarschijnlijk het immigratie- en integratieprobleem bedoeld. Of er überhaupt een probleem is, valt nog te betwisten, maar al zou dat probleem er zijn, dan zijn niet

alleen moslims daar schuldig aan. Immigranten zijn immers niet gelijk aan moslims, want er komen ook immigranten met andere of geen geloofsovertuigingen naar Nederland. Voor zover het immigratieprobleem. Ook aan een eventueel integratieprobleem zijn niet alleen moslims schuldig. Integratie moet van twee kanten komen. Zolang de 'autochtone bevolking' niet openstaat voor nieuwe culturen en mensen, kan van integratie geen sprake zijn. Wat Wilders verlangt van moslims is niet dat ze integreren maar assimileren. Maar als om stipt zes uur eten en je aardappels prakken typisch Nederlands is, ben ik ook geen Nederlandse. Ik dacht altijd dat kenmerken van de Nederlandse samenleving waren dat we openstonden voor mensen, dat er diversiteit was en een ware vrijheid van meningsuiting. Op dat laatste beroept Wilders zich continu, maar de eerste twee kenmerken zijn volgens hem blijkbaar niet belangrijk.

Nu drijf ik echter af. Je kunt gelijkenissen vinden tussen Hitler en Wilders. Als ik de vergelijking maak tussen de twee, bedoel ik niet de Hitler die zes miljoen joden heeft uitgeroeid. Ik bedoel de Hitler die begin jaren dertig aan de macht kwam. Die mensen wist te mobiliseren door een zondebok te zoeken voor de problemen in het land. Die harde uitspraken deed en

daarom aan populariteit won. Al die dingen zie ik ook in Wilders. Ik wil geen moment beweren en ben er ook zeker niet bang voor dat Wilders zal uitgroeien tot de man die Hitler in de jaren veertig was. Een moordlustig man met expansiedrift en een ziekelijke geest. Wilders zal nooit zo worden, ten eerste omdat hij het mijns inziens niet in zich heeft en ten tweede omdat we in de huidige samenleving het nooit zo ver zullen laten komen. De huidige economische situatie is niet te vergelijken met die van toen, eveneens is de sterkte van onze democratie enorm in vergelijking met de zwakte van de Weimar Republiek. Maar dat betekent dus niet dat de vergelijking tussen Geert en Adolf compleet ongegrond is. Beide hebben naar mijn mening moreel verwerpelijke ideeën. En beide spelen in op de zorgen en angsten van de bevolking, waarmee ze een polarisatie in de samenleving creëren.

Of je het nou eens bent met Wilders of niet, ik denk dat er gelijkenissen zijn tussen hem en Hitler die je niet kunt ontkennen. Daarbij wil ik wel nogmaals benadrukken dat ik niet vind dat Wilders even slecht en ziek van geest is als Hitler. Wilders zegt vooral heel veel, Hitler voegde ook daad bij woord. Je zou kunnen zeggen dat Wilders en Hitler eenzelfde dimensie vertegenwoordigen. Wilders vertegenwoordigt hierbij het ene uiterste, Hitler het andere. Maar Wilders mag dan misschien niet erg gevaarlijk zijn in daden, zijn woorden zijn al gevaarlijk genoeg. ■

Bronnen:

1. Citaat van A. de Zieger uit Sier, als reactie op een artikel op de website van *De Telegraaf*.
http://www.telegraaf.nl/binnenland/3333808/_Wilders_vergeleken_met_Hitler_.html?p=34,1 (bezocht op zondag 13 april 2008).